

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Semnificații ale Postului Nașterii Domnului

„Hristos Se naște, măriți-L! Hristos din Ceruri, întâmpinați-L! Hristos pe pământ, înălțați-vă! Cântați Domnului tot pământul, și cu veselie lăudați-L pooare, că S-a preamărit.” (Catavasiile Nașterii Domnului, Cântarea 1)

Ne aflăm într-o perioadă binecuvântată, a începutului Postului Nașterii Domnului, o perioadă a pregătirii spirituale, a pocăinței împletită cu milostenia, a împlinirii făgăduințelor făcute de Dumnezeu părinților noștri, una a bucuriei venirii în lume a Răscumpărătorului.

Cuvintele acestei catavasi trasează un adevărat program duhovnicesc pe care ar trebui să-l urmărim în perioada Postului Nașterii Domnului. Ele aparțin Sfântului Grigorie Teologul și au fost rostite într-una din predicile sale, pentru ca apoi să intre în imnografia Bisericii. Prin ele înțelegem că Hristos Care coboară din ceruri vrea să-și facă sălaș la noi, în peștera trupului nostru și în ieslea sufletului nostru, vrea să ne lumineze viața și să ne înalțe la o viață duhovnicească nouă sau cerească. De aceea, am putea să-l parafrazăm pe Sfântului Serafim de Sarov, care spunea: „Hristos a Înviat! Bucuria mea!” spunând și noi „Hristos Se naște! Bucuria mea!”

Hristos Se naște pentru fiecare dintre noi, în fiecare an, sărbătoarea fiind cea care mijlocește această reînnoită Naștere a Domnului. Fiul lui Dumnezeu Se coboară la noi, plecând cerurile, Se face om, afară de păcat, pentru ca omul să se îndumnezeiască (Sfântul Atanasie cel Mare).

Postul Crăciunului este o perioadă de pregătire spirituală, pentru a deveni un sălaș al prezenței Mântuitorului Hristos prin Duhul Sfânt. Sub semnul pregătirii stă și prima sărbătoare din acest post, Intrarea în Biserică a Maicii Domnului, de la 21 noiembrie, Fecioara Maria intrând în Templul din Ierusalim pentru a deveni ea însăși „Biserică sfințită și rai cuvântător”, prin rugăciune, curăție, postire, viețuire în ascultare, smerenie și supunere. În felul acesta s-a pregătit Maica Domnului pentru a primi taina întrupării Fiului lui Dumnezeu. La fel și noi, ca și creștini, trebuie să ne pregătim prin viață curată, rugăciune, postire, smerenie etc. să devenim templu al Dumnezeului Celui viu, locaș în care

să poată locui Hristos, unde să-și plece capul.

Postul Crăciunului este un post al pocăinței, ca orice altă perioadă de postire care îndeamnă în mod special la pocăință, ca stare a sufletului, dar și la Sfânta Taină a Pocăinței. Însă această perioadă ne îndeamnă să unim pocăința cu milostenia și fapta bună, spre care trimite toate pericopele evanghelice din duminicile anterioare care s-au citit din Evanghelia de la Luca: Pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr, Pilda samarineanului milostiv sau Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina. În acest context se înscrie și cealaltă mare sărbătoare a Postului Nașterii Domnului, prăznuirea Sfântului Ierarh Nicolae al Mirelor Lichiei, „îndreptător credinței și chip blândețelor”, mare apărător al credinței împotriva ereziilor, dar și ajutorător la vreme de necaz și făcător de minuni. Chipul Sfântului Nicolae și păstoria sa sunt legate întotdeauna de milostenie, de facerea de bine, de aceea până în prezent Sfântul este cel care dăruiește, în special celor mici, daruri, vestind în felul acesta marele dar care ni s-a făcut nouă oamenilor: pe pruncul Iisus.

Postul Nașterii Domnului este o perioadă în care rememorăm așteptarea omenirii în vederea venirii în lume a unui Mântuitor, făgăduit de Dumnezeu îndată după căderea în păcat a protopărinților noștri Adam și Eva: „Dușmănie voi pune între tine și între femeie, între sămânța ta și sămânța ei; aceasta îți va zdrobi capul, iar tu îi vei înțepa călcâiul” (Facere 3, 15). Din acel moment, omenirea a trăit cu speranța venirii unui izbăvitor, care să zdrobească capul șarpelui cumplit, după cum îl numesc colindele. Dar această perioadă este și una care vede la capătul ei împlinirea acestor făgăduințe și de aceea Postul Nașterii Domnului este un post al bucuriei. Așa se explică și asceza mai puțin aspră decât în Postul Paștilor, dezlegările la pește, untdelemn și vin.

Se cuvine să fim atenți la toate aceste semnificații ale tainei sărbătorii, să ni le împrapiem și să le trăim în viața noastră pregătindu-ne, în felul acesta, pentru măritul praznic al Nașterii Domnului.

Continuare în pagina 2

Pr. Caius CUȚARU

PREDICA

Buna dregătorie a vieții

Duminica a XXX-a după Rusalii (a dregătorului bogat)

„Și L-a întrebat un dregător, zicând: Bunule Învățător, ce să fac ca să moștenesc viața de veci? Iar Iisus i-a zis: Pentru ce Mă numești bun? Nimeni nu este bun, decât unul Dumnezeu. Știi poruncile: Să nu săvârșești adulter, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta. Iar el a zis: Toate acestea le-am păzit din tinerețile mele. Auzind Iisus i-a zis: Încă una îți lipsește: Vinde toate câte ai și le împarte săracilor și vei avea comoară în ceruri; și vino de urmează Mie. Iar el, auzind acestea, s-a întristat, căci era foarte bogat. Și văzându-l întristat, Iisus a zis: Cât de greu vor intra cei ce au averi în împărăția lui Dumnezeu! Că mai lesne este a trece cămila prin urechile acului decât să intre bogatul în împărăția lui Dumnezeu. Zis-au cei ce ascultau: Și cine poate să se mântuiască? Iar El a zis: Cele ce sunt cu neputință la oameni sunt cu putință la Dumnezeu.” (Luca, 18, 18-27)

Evanghelia din această Duminică, a XXX-a de după Rusalii, evocă întâlnirea și dialogul dintre Iisus Hristos și un dregător bogat. Descrierea oferă, după specificul autorului scrierii, destule detalii importante pentru conturarea unei înțelegeri și atitudini creștine a credincioșilor în viața lor de zi cu zi.

De aceea, textul acestei pericope evanghelice duminicale ne oferă prilejul reliefării unor trăsături morale pentru oricine creștin trăitor într-o societate românească ce clamează o asanare morală.

Mai întâi, trebuie să remarcăm faptul că dregătorul dorea să se întâlnească cu Iisus și a căutat prilejul ca să poată fi față în față cu Bunul Învățător. Apelativul *Bunule Învățător*, cu care dregătorul i se adresează Interlocutorului său, arată o calitate ființială a Sa, anume aceea că Dumnezeu e bun. Domnul îi descoperă și ne descoperă că Bun și Izvorul binei este Unul Dumnezeu, ne arată că viața omului nu este cu puțință decât în comuniunea cerească cu Izvorul vieții, cu Cel absolut bun și Unul. Despărțiți de Dumnezeu - Tatăl Domnului nos-

tru Iisus Hristos - pierdem și viața și unitatea în Bine, Adevăr și Iubire. Pe măsură ce crește egoismul tot mai individualist, crește și fărâmițarea lumii și se înmulțesc și suferințele și eșecurile.

Apropierea sa de Hristos Învățătorul și Domnul se datora preocupării sale pentru dobândirea Împărăției cerurilor, o preocupare înaltă, de căpetenie pentru viața oricărui om. Până la urmă, singura căutare nemincinoasă și mântuitoare. De precizat că sensul întrebării vizează o componentă ce trece dincolo de o simplă ideologie, căci se accentuează partea practică: *ce să fac?*

Mai apoi, dialogul dintre cei doi ne oferă o caracterizare a dregătorului, din care deducem faptul că acesta urma prescripțiile Legii, însumate în Decalog sau în cele 10 porunci, adică el era un cunoscător și împlinitor al poruncilor, și nu de ieri de azi ci încă din tinerețile sale.

Dar iată că singurul lucru ce-i lipsea dregătorului, în drumul său către desăvârșire, va fi fost alipirea sa de

Pr. Filip ALBU

Din sumar

► Concertul Centenar „Nu uita că ești român!” al corurilor Facultății de Teologie Ortodoxă Ilarion V. Felea” din Arad
pagina 3, arhid. Tiberiu Ardelean

► Aniversarea a 10 ani de activitate a Asociației „Calea Mântuirii” de la Catedrala Veche din Arad
pagina 3, Manuela Codrean

Semnificații ale Postului Nașterii Domnului

Urmare din pagina 1

Fiul lui Dumnezeu se face om, pentru ca noi, oamenii, să ne îndumnezeim, El coboară la noi, pentru ca noi să urcăm spre El și prin El și Duhul Sfânt, spre Tatăl, El (Hristos) se așază sub Lege, ca pe noi să ne așeze în har, El se face blestem, ca nouă să ne dăruiască binecuvântarea, El se smerește ca pe noi să ne înalțe. Primim noi oare toate aceste daruri pe care coborârea lui Dumnezeu la noi ni le-a adus?

Buna dregătorie a vieții

Urmare din pagina 1

bogățiile sale, desigur mai mult decât alipirea fizică. De aceea valoarea împlinirii poruncilor s-a dovedit a fi mai mult formală, căci altfel va fi urmat îndemnul Partenerului său de dialog.

În cheia acestor principii evanghelice suntem chemați să ne exprimăm atitudinea creștină în contextul concret al vieții noastre, cât și prin alipirea de cei care se apropie cel mai mult de calitățile evidențiate mai sus, sintetizate cu alte cuvinte, după cuvântul apostolului citit, în **bunătate, smerenie, blândețe, îndelungă-răbdare, dragoste și pace** (Coloseni 3, 12-16).

Misiunea Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad în parohia Aluniș

Grupul psaltic „Sfântul Ioan Damaschinul”, alcătuit din preoți, absolvenți și studenți ai Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, însoțiti de părintele lect. univ. dr. Ștefan Negreanu și de părintele conf. univ. dr. Lucian Farcașiu și de au participat luni seara, 12 noiembrie, în ajunul sărbătorii Sfântului Ioan Gură de Aur la slujba Vecerniei cu Litie în parohia Aluniș, din Protopopiatul Arad, la invitația părintelui paroh Sorin Ioan Iloța, un fost student și masterand merituos al Facultății noastre de Teologie. A fost săvârșită slujba Vecerniei cu Litie, răspunsurile la strană fiind date de grupul psaltic, aceștia bucurându-i pe

credincioșii parohiei prin frumusețea cântărilor interpretate.

La sfârșitul slujbei, părintele paroh Sorin Ioan Iloța le-a mulțumit celor prezenți pentru participarea la slujba Vecerniei cu Litie, deopotrivă părinților profesori și membrilor grupului psaltic „Sfântul Ioan Damaschinul”, pentru frumusețea slujirii și a cântării.

Misiunea aceasta se înscrie în cadrul multiplelor misiuni pe care Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad le organizează în parohiile eparhiei arădene, cu binecuvântarea Înalt-preasfințitului Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Sevcicu.

Pr. Lucian FARCAȘIU

Lansarea unei noi cărți a PS Părinte Emilian Crișanul, în Anul Centenar

În seara zilei de luni, 12 noiembrie 2018, sala Regele Ferdinand din sediul Primăriei Municipiului Arad a devenit neîncăpătoare întrucât a găzduit lansarea unei noi lucrări a Preasfințitului Părinte Dr. Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, intitulată: „Unitatea dragostei între cer și pământ”, apărută la Editura Reîntregirea din Alba Iulia. Această lansare deschide seria evenimentelor organizate de Primăria Municipiului Arad prin Centrul Municipal de Cultură, în perioada 12 – 30 noiembrie, având drept scop manifestarea credinței, a respectului, a admirației și a recunoștinței față de cei care, în urmă cu 100 de ani, au făcut posibilă crearea Statului Național Unitar Român, transformând Aradul în Capitala Politică a Marii Uniri. Evenimentul din această seară s-a desfășurat cu binecuvântarea și în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, care a rostit pentru început un cuvânt de apreciere și felicitare pentru noua lucrare semnată de către Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul. De asemenea, Chiriarhul arădean în cuvântul său a făcut referire și la alte lucrări semnate de Preasfințitul Părinte Emilian.

Moderatorul evenimentului a fost Părintele Arhim. Dr. Teofan Mada, vicarul eparhial al Arhiepiscopiei Aradului.

În continuarea evenimentului a luat cuvântul Părintele Prof. Univ. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, care a vorbit despre conceptul de operă deschisă și despre dominantă a operei PS Părinte Emilian. ORICE OPE-

RĂ ARE O DOMINANTĂ: aici dominantă este **TEOLOGIA** care organizează cartea în perspectivă pastorală, misionară și apologetică.

Doar titlul descoperă o veritabilă teologie a iubirii. **ACEASTĂ TEOLOGIE A IUBIRII** o descoperim centrată în Evanghelia Sfântului Ioan, Teologul iubirii și în toată Tradiția și spiritualitatea Răsăritului creștin de la Părinții Apostolici, trecând prin alexandrini (Origen), capadocieni, Dionisie, Ioan Scărarul care pun ca ultimă treaptă a Scării (30) iubirea, Maxim (capete despre dragoste) și până la **IMNELE IUBIRII DUMNEZEIEȘTI** ale Sfântului Simeon Noul Teolog și iubirea unirii cu Dumnezeu în lumină a Sfântului Grigorie Palama. Pentru un necredincios titlul contrariază prin spațialitatea pe care autorul o acordă unității dragostei. **ÎNTRE CER ȘI PĂMÂNT**, adică nici în cer, nici pe pământ! Dar autorul prin imaginea pe care o așază ca fundal al titlului explică tacit

adâncimea teologică la care s-a gândit: **UNITATEA DRAGOSTEI – DUMNEZEU ȘI OMUL** – s-a realizat pe Cruce, între Cer și Pământ; **UNITATEA DRAGOSTEI** s-a realizat nu simplu la nivel conceptual sau de sistem filosofic și metafizic, ci într-o Persoană, care a asumat în iubire umanitatea, atâta iubire până la jertfă și a împărtășit iubirea dumnezeiască umanității.

Fundamentul reflecțiilor din această carte, a acestor texte „scrise din suflet și cu sufletul, în atitudine de rugă” este Sfânta Scriptură. Este o carte scrisă despre om și pentru om, PS Părinte Emilian amintind prin conținutul textelor publicate că premisa oricărei antropologii este hristologia, iar locul realizării și desăvârșirii omului este Biserica.

Concizia ideilor, sistematizarea unei problematice vaste, cu implicații variate și profunde pentru transmiterea ethosului Bisericii în contemporaneitate, îndemnul pentru asumarea și cultivareavalorilorspiritualității

ortodoxe, îl mențin și confirmă pe autor în congenialitate cu gândirea biblică, patristică și cu marii teologi ai neopatristicii secolului XX. Șirul temelor cu implicații imediate în viața personală și socială continuă cu analiza complexă a contextului actual al lumii, autorul accentuând, într-o lume a dezbinărilor și disoluției spiritual-umane, importanța prieteniei și a solidarității umane dintr-o perspectivă hristologică și eclesiologică. Astfel, lucrarea Preasfinției Sale se prezintă ca un veritabil reper teologic-istoric și misionar-pastoral, indispensabil celor ce doresc să aprofundeze temele centrale ale teologiei și spiritualității ortodoxe din perspectiva celor mai actuale provocări și interogații ale lumii: autorul radiografiază contextul actual al lumii căreia se adresează; autorul identifică realitatea perenă a Evangheliei; autorul identifică valorile tradiționale, spirituale ale neamului românesc; autorul dovedește o excepțională cu-

noaștere a teologiei. Ca și o concluzie, Părintele Decan a subliniat faptul că aceasta este o carte scrisă în compania sfinților pe care i-a însoțit în țară sau i-a întâmpinat în diverse biserici; este o carte care descoperă responsabilitatea ierarhului pentru actul cultural, pentru școală, pentru patrimoniul cultural al poporului român.

La final Părintele Teofan Mada a dat citire unei aprecieri pentru carte, transmisă de domnul Dr. Dumitru-Ion Șteflea, Directorul general al Tipografiei Conphis din Râmnicu Vâlcea, apropiat colaborator al Preasfințitului Părinte Emilian și care a tipărit toate cărțile Preasfinției Sale.

La final, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul a mulțumit ÎPS Părinte Timotei pentru susținerea duhovnicească, tuturor oficialităților, auditoriului, preoților, profesorilor, studenților și elevilor pentru participarea la acest eveniment important din viața eparhiei și a oferit tuturor noua sa lucrare, amintind totodată că prezenta carte nu se va pune în vânzare, dar orice sumă oferită pentru carte, ca donație benevolă, va intra în contul unei fetei cuminți și bune la învățătură, care a rămas fără părinți, este crescută de o bunică grav bolnavă și cu foarte mari probleme financiare. Fetița a fost prezentă în sală alături de bunica sa și a fost prezentată de către Preasfinția Sa tuturor celor de față.

Grupul psaltic „Sfântul Ioan Damaschin” a susținut în cadrul evenimentului un moment muzical religios – patriotic.

Protos. Iustin POPOVICI

Concertul Centenar „Nu uita că ești român!” al corurilor Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad

Seara zilei de 13.11.2018, pentru Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad, a fost una deosebită, cu încărcătură istorică și patriotică pe de o parte, iar pe de altă parte, una plină de emoție și de simțăminte românești autentice. În sala Palatului Cultural din Arad, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului a avut loc concertul coral, sub genericul NU UITĂ CĂ EȘTI ROMÂN!, susținut de cele două coruri ale Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad.

Această manifestare cultural-muzicală se înscrie în șirul

manifestărilor culturale organizate de Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad, cu prilejul Centenarului Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, bucurându-se de prezența Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, dimpreună cu Preasfințitul Părinte Dr. Emilian Crișanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Aradului, acestora alăturându-se oficialitățile centrale și locale, reprezentanții Armatei Române, ai structurilor M.A.I., și bineînțeles publicul meloman, iubitor de muzică și frumos, cu rădăcini patriotice bine definite.

Concertul reprezintă un oma-

giu închinat făuritorilor Marii Uniri, care au pregătit în Aradul secolului al XIX – lea, Marea Unire și care au realizat și participat la Măritul eveniment. Este un prinos de recunoștință adus înaintașilor dar și o afirmare în actualitate a acelor valori naționale și spirituale care au însoțit și susținut devenirea neamului românesc în istorie.

Evenimentul cultural artistic a fost prezentat de Pr. Drd. Petru Ursulescu de la parohia Arad-Micalaca Nouă și doamna Camelia Circa, profesor la catedra de Limba română a Colegiului Național „Moise Nicoară” din Arad.

Deschiderea concertului coral s-a făcut de către corul mixt „Sfântul Maxim Mărturisitorul”, dirijat de Conf. Univ. Dr. Mircea Buta, care a intonat Imnul de Stat, muzica de Anton Pann, versuri de Andrei Mureșianu. În continuare, corul a interpretat următoarele cântece patriotice și folclorice: Se-aude glas peste Carpați, muzica: Lt.-colonel Florian Mihai, versuri: Emilia Dorobanțu; Frați români din lumea-ntreagă, melodie tradițională, armonizare prof. Ghe. Bercea; Polieleul

românilor, armonizare și prelucrare Mircea Buta; La fântână, prelucrare de Augustin Bena; Chindia – de Alexandru Pașcanu; Omul când e necăjit de Nicolae Oancea; Nu mă călca, mândro, pe picior de Nicolae Ursu. Ultimele două piese au fost acompaniate de către cvartetul „Debussy” de la Colegiul de Arte „Sabin Drăgoi” din Arad, condus de d-l profesor Dan Boar.

În partea a doua a concertului, a urmat repertoriul corului bărbătesc „Atanasie Lipovan”, dirijat de Arhid. Asist. Univ. Dr. Tiberiu Ardelean, compus din următoarele piese patriotice și folclorice: Du-te dor, muzica Nicodim Ganea, solist Prof. Marius Lăscoiu; Dorulețul, muzica I.D. Chirescu; Sârba în căruță, muzica Gheorghe Danga; Ana Lugojana, muzica de Ion

Vidu, Sus inima români, muzica Nicolae Oancea; Du-te dor, muzica Timotei Popovici și Nu uita că ești român!, din repertoriul tradițional patriotic.

Invitatul de onoare la acest concert a fost Orchestra Rapsodia din Arad, condusă de maestrul Vasile Rus. În acompaniamentul acestei prestigioase orchestre, corurile reunite ale Facultății de Teologie, au interpretat următoarele piese tradiționale patriotice: Treceți batalioane române Carpații, Noi suntem români și Hai să-ntindem hora mare, piese armonizate pentru cor de Mircea Buta, iar pentru orchestră, de Vasile Rus, la primele două piese fiind solist Ștefan Muș, student în anul IV. Concertul s-a încheiat cu tradiționalul La mulți ani!

Arhid. Tiberiu ARDELEAN

Aniversarea a 10 ani de activitate a Asociației „Calea Mântuirii” de la Catedrala Veche din Arad

În seara zilei de 16 noiembrie 2018, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a participat la programul organizat cu prilejul aniversării a 10 ani de la înființarea Asociației Ortodoxe „Calea Mântuirii”, care funcționează pe lângă Parohia Ortodoxă Arad-Centru (Catedrala Veche).

Evenimentul s-a desfășurat cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului și prin directă implicare și îndrumare a președintelui asociației Pr. Prof. Univ. Dr. Ioan Tulcan, cu ajutorul membrilor asociației și cu sprijinul Părintelui paroh Traian-Ioan Micoroi,

Începând cu orele 17.00 a fost oficiată slujba Vecerniei la finalul căreia s-a săvârșit un Tedeum de mulțumire pentru ajutorul lui Dumnezeu față de activitățile asociației. În continuare Pr. Ioan Tulcan a prezentat pe scurt activitățile asociației. Unul dintre principalele obiective ale asociației este atragerea copiilor și a tinerilor la sfintele slujbe ale Bisericii, prin intermediul școlii duminicale și grupului coral. Apropierea copiilor de biserică s-a concretizat prin „Școala duminicală”, desfășurată în sala de cor a parohiei unde micii credincioși, între 3 ani și 14 ani, participă la activități religioase, coordonați de Florina Babău, Anca Prodan și Diana Negrea. Cei mari desfășoară cateheze sub povățuirea teologului Sorin Gheorghe Săplăcan. Astfel, după 10 ani de activitate, la aceste

programe iau parte, în fiecare duminică numeroși copii și tineri. „Înainte de sărbătoarea Crăciunului și a Sfintelor Paști, copiii de la Școala duminicală oferă credincioșilor un program religios și cultural-artistic, pentru a prefața apropierea marilor sărbători creștine. De asemenea Asociația organizează, periodic, pelerinaje la mănăstiri și biserici cu copiii și tinerii, pentru ca aceștia să poată cunoaște mai bine și țara și tezaurul ei de credință, artă și cultură”, a precizat Părintele Ioan Tulcan.

O altă preocupare a Asociației Ortodoxe „Calea Mântuirii” a fost editarea unor lucrări având conținut teologic, cultural și pastoral-misionar. Până a-

cum a fost editată Explicarea Sfintei Liturghii, în patru ediții. Membrii asociației au inițiat realizarea unor par-teneriate educative la Colegiul Pedagogic „Dimitrie Țichindeal” și o serie de activități filantropice la care și-au adus contribuția și preoții slujitori ai parohiei Arad-Centru. Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părintelui Arhiepiscop Dr. Timotei Seviciu, a fost inițiat încă din anul 2015, ciclul de conferințe lunare, intitulat „Serile duhovnicești de la Catedrala Veche”, care a ajuns la a XXX-a întâlnire. Prin contribuțiile materiale și financiare personale ale membrilor și prin donațiile unor enoriași generoși, Asociația „Calea

Mântuirii” continuă să desfășoare activități culturale și pastoral-misionare, așteptând cu bucurie și pe alți credincioși să i se alăture în demersul ei mântuitor.

În continuare grupa duminicală de copii, îndrumată de doamnele Florina Babău și Anca Prodan împreună cu grupul coral de copii „Sfântul Ioan Botezătorul”, coordonat de Sorin Gheorghe Săplăcan, au prezentat un program religios și cultural-artistic conținând poezii, rugăciuni, pricesne și cântece religioase, în semn de recunoștință față de toți acești ani de bucurie duhovnicească. În prezența preoților slujitori de la Catedrala Veche, Pr. Paroh Traian Micoroi, Pr. Prof. Univ. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie din Arad, Pr. Protopop Flavius Petcuț, Pr. Teodor Pavel, Pr. Dr. Ioan Lazăr, Arhid. Asist. Univ. Dr. Tiberiu Ardelean, Arhid. Mircea Proteasa și Diac. Viorel Herlo, a membrilor asociației, a credincioșilor și a părinților copiilor, Preasfințitul părinte Emilian Crișanul, a menționat în cuvântarea sa faptul că „inima asociației bate prin acești copii care îi însoțesc pe părinți pe Calea Mântuirii, a Adevărului și a Vieții, care este Mântuitorul nostru Iisus Hristos”. Pentru strădania lor, membrii Asociației „Calea Mântuirii” au fost felicitați, iar copiii au fost răsplățiți cu cărți iar la final s-a oferit o gustare la care au fost invitați toți cei prezenți.

Manuela CODREAN

Catedrala Veche a Aradului și Centenarul Marii Uniri. O cronică a evenimentelor

În zilele de 9-11 noiembrie 2018, cu binecuvântarea Înaltpreșfințitului Arhiepiscop Dr. Timotei Sevciciu al Aradului, Parohia Ortodoxă Română Arad-Centru, a organizat o serie de manifestări culturale-bisericești dedicate împlinirii a 100 de ani de la înfăptuirea Marii Uniri, sub genericul *Catedrala Veche Ortodoxă a Aradului. Rolul ei în afirmarea unității de credință și de neam*.

Evenimentul s-a integrat în seria de manifestări organizate în cuprinsul Arhiepiscopiei Aradului, în contextul Hotărârii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, prin care anul 2018 este declarat „Anul Omagial al unității de credință și de neam și Anul Comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918”, fiind organizat și coordonat de PC Părinte Traian Micoroi, Parohul Catedralei Vechi în strânsă conlucrare cu PC Părinte Dr. Cristinel Ioja și Protos. Dr. Nicolae M. Tang.

În ziua de 9 noiembrie 2018, la ora 18:30, în sala „Vasile Goldiș” a Consiliului Județean Arad, a avut loc lansarea monografiei-album intitulată *Catedrala Ortodoxă Veche – centru spiritual-liturgic și misionar-cultural al Aradului*. Evenimentul s-a situat în prelungirea Tedeumului oficiat în Catedrala Veche care a deschis seria de manifestări dedicate Centenarului Marii Uniri. La această manifestare au fost prezenți Înaltpreșfințitul Arhiepiscop Timotei al Aradului, Preșfințitul Episcop-vicar Emilian Crișanul, Dr. Iustin Cionca, Președintele Consiliului Județean Arad, Prof. Univ. Dr. Coralia Cotoraci, Rectorul Universității „Vasile Goldiș” din Arad, membrii Permanenței Consiliului Eparhial, preoții slujitori din municipiul Arad, membrii Consiliului parohial, distinși invitați și oficialități din oraș, precum și credincioșii parohiei.

Manifestarea s-a deschis prin cuvântul Parohului Catedralei Vechi, Pr. Traian Micoroi, urmând cuvântul de salut al celor aflați în prezidiu. A urmat cuvântul autorilor, apoi intervențiile din sală. Întregul eveniment s-a bucurat și de un moment artistic prin interpretarea *Baladei pentru vioară*, de Ciprian Porumbescu, recitarea poeziei *Doina*, de Mihai Eminescu, precum și interpretarea a două cântece patriotice de către Corul bărbătesc al Facultății de Teologie din Arad, condus de Arhid. Lect. Univ. Dr. Tiberiu Ardelean.

Prezentarea volumului a fost făcută de Înaltpreșfințitul Arhiepiscop Timotei care în cuvântul său a subliniat că prezentul volum reprezintă o trăire aieva a istoriei Catedralei Vechi, mai ales prin pozele și documentele cuprinse în monografie, o concretizare a icoanei celor care au fost. Istoria parohiei nu se rezumă doar la o înșiruire de date ci este plasată în contextul social și cultural al vremii, ceea ce oferă o integrare a acestei parohii în contextul general al istoriei locului și al țării, a apreciat Înaltpreșfinția Sa.

Lucrarea aparține autorilor: Pr. Prof. Univ. Dr. Cristinel Ioja, și Protos. Lect. Univ. Dr. Nicolae M. Tang. Este o lucrare inedită, cu caracter monografic, dedicată Catedralei Vechi din Arad, instituție ecleziastică cu rol major în viața Eparhiei Aradului. Monografia cuprinde texte, imagini și documente prin care este ilustrată istoria Catedralei Vechi din Arad, precum și contribuțiile de excepție ale ierarhilor, preoților slujitori și intelectualilor vremii la păstrarea și afirmarea identității de neam și de credință a românilor din aceste părți de țară. Editarea și publicarea acestei lucrări la sărbătorirea Centenarului Marii Uniri din 1918, reprezintă un omagiu față de făuritorii Unirii de la 1 Decembrie 1918, precum și a tuturor înaintașilor noștri care au trăit și s-au jertfit pentru idealul unității naționale.

Manifestările cultural-bisericești au continuat și sâmbătă, 10 noiembrie, printr-un program artistic prezentat de Corul de copii de la Parohia Arad-Centru, intitulat „Icoana Marii Uniri în sufletul copiilor”. La evenimentul organizat au luat parte preoții și credincioșii parohiei care s-au bucurat să audă glasurile copiilor ce au lădat eroismul și patriotismul străbunilor noștri. Copiii, îmbrăcați în port popular, au recitat creații proprii în versuri, poezii patriotice, au cântat la instrument (flaut și vioară), au prezentat un dans popular și au jucat hora unirii. În deschiderea programului, Pr. Flavius Petcuț, Protopopul Aradului și preot slujitor al acestei parohii a subliniat că Marea Unire este o icoană care așteaptă să fie împlinită pe pământ și desăvârșită în Împărăția lui Dumnezeu, iar micii patrioți au cinstit-o cum se cuvine, prin glasurile lor. După eveniment copiii au primit pachete cu dulciuri, prăjituri și sărățele din partea parohiei. Corul de copii a fost instruit și coordonat de către credincioșii voluntari Sorin Săplăcan, Florina Babău și Anca Prodan.

În seara aceleași zile, în sala de festivități a parohiei, a avut loc vizionarea filmului „Preoții români – jertfă și rugăciunea pentru unire”, o producție a Televiziunii Trinatas a Patriarhiei Române. Filmul a fost prezentat și comentat de către Pr. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie din Arad și preot slujitor al acestei parohii, la vizionarea acestuia participând un mare de credincioși ai parohiei și invitați.

În cea de-a treia zi a manifestărilor dedicate Centenarului Marii Uniri de la 1918, 11 noiembrie 2018, în Duminica a 25-a după Rusalii, Înaltpreșfințitul Părinte Timotei a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în Catedrala Veche a Aradului, la inițiativa Părintelui paroh Traian Micoroi. Din sobor au făcut parte: Pr. Flavius Petcuț, Protopopul Aradului, Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, Pr. Prof. Dr. Ioan Tulcan, Pr. Paroh Traian Micoroi, Pr.

Pavel Teodor, Pr. pensionar Eugen Crișan, Arhid. Dr. Tiberiu Ardelean, Inspector eparhial, Arhid. Iov Orădan, Arhid. Viorel Herlo. În cuvântul de învățătură, Chiriarul arădean a vorbit despre „Unitatea Duhului întru legătura păcii” (pe baza citirilor scripturistice ale duminicii: *Ef 4, 1-7* și *Lc 10, 25-37*), realizată prin limpezimea chipului aproapelui în ochii sufletești a fiecărui creștin întocmai samarineanului milostiv din Evanghelia duminicii. Având în vedere consacrarea zilei pentru festivitatea Centenarului Marii Uniri la Catedrala Veche arădeană, martoră a multor evenimente istorice, îndemnul apostolic redat în titlu, rămâne călăuzitor pentru toți fiii Bisericii și ai țării de a urma credința înaintașilor spre asigurarea și în viitor a căii desăvârșirii binelui, a subliniat Înaltpreșfinția Sa.

La finalul Sfintei Liturghii, Înaltpreșfinția Sa, a oficiat un Parastas pentru ctitorii, slujitorii și binefăcătorii Catedralei Vechi între care au fost pomeniți și membrii arădeni participanți la înfăptuirea Marii Uniri de la 1918. La sfârșitul slujbei, Preacucernicul Părinte Traian-Ioan Micoroi, Parohul Catedralei Vechi, a mulțumit Înaltpreșfinției Sale pentru binecuvântarea acordată în vederea desfășurării acestui eveniment precum și pentru participarea la programul desfășurării acestuia pe parcursul celor trei zile. Cuvânt de mulțumire a adresat și tuturor slujitorilor și credincioșilor care s-au ostenit pentru buna organizare a acestui eveniment istoric. La Sfânta Liturghie au participat numeroase oficialități locale, între care amintim pe domnul Sergiu Bîlcea, Vicepreședintele Consiliului Județean Arad și pe domnul Prof. Univ. Dr. Aurel Ardelean, Președintele Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad. Răspunsurile liturgice, au fost date de cântăreții stranei Catedralei Vechi și de Corul „Armonia”, condus de maestrul Ovidiu Boar.

Seria manifestărilor dedicate Centenarului Marii Uniri s-a încheiat în seara zilei de 11 noiembrie 2018, printr-un concert coral, sub genericul NU UITA CĂ EȘTI ROMÂN!, susținut de cele două coruri ale Parohiei Arad-Centru, în Sala *Regele Ferdinand* a Primăriei Arad.

Concertul a fost prezentat de Pr. Prof. Univ. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie din Arad și preot slujitor la această biserică, bucurându-se de prezența Preșfințitului Părinte Dr. Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului. Concertul s-a dorit a fi un omagiu închinat făuritorilor Marii Uniri, care au pregătit în Aradul secolului XIX Marea Unire și care au realizat și participat la Marea Unire de la 1918. Este un prinos de recunoștință adus înaintașilor dar și o afirmare în actualitate a acelor valori naționale și spirituale care au însoțit și susținut devenirea neamului românesc în istorie.

Deschiderea repertoriului coral s-a făcut de către copiii Parohiei Arad-Centru care sub îndrumarea domnului profesor Sorin Săplăcan au interpretat două cântece patriotice. Tot în acest cadru, domnul profesor a interpretat poezia *Doina*, de Mihai Eminescu, acompaniat la vioară de Ilinca Sîrbu, care a interpretat *Balada* de Ciprian Porumbescu.

A urmat Corul de tineret al Parohiei Arad-Centru, dirijat de Conf. univ. dr. Mircea Buta, care a deschis recitalul cu *Imnul de Stat*, muzica de Anton Pann, versuri de Andrei Mureșianu. În continuare corul a interpretat următoarele cântece patriotice și folclorice: *Se-aude glas peste Carpați*, muzica: Lt.-colonel Florian Mihai, versuri: Emilia Dorobanțu; *Frați români din lumea-ntreagă*, melodie tradițională, armonizare prof. Ghe. Bercea; *Polieleul* românilor, armonizare și prelucrare Mircea Buta; *La fântână*, prelucrare de Augustin Bena; *Chindia* – de Alexandru Pașcanu; *Omul când e necăjit* de Nicolae Oancea; *Nu mă călca, mândro, pe picior* de Nicolae Ursu; *Hai, să-ntindem hora mare*, cântec tradițional patriotic, aranjament la patru voci, Mircea Buta. Interpretarea pieselor a fost acompaniată de către cvartetul „Debussy” de la Colegiul de Artă „Sabin Drăgoi” din Arad, condus de d-l profesor Dan Boar.

În partea a doua a concertului a urmat recitalul Corului „Armonia”, recital compus din următoarele piese patriotice și folclorice: *Imnul eroilor*, muzica Ionel G. Brătianu, versuri Ion Dormidont; *Doină*, muzica Sabin Drăgoi; *Pui de lei*, muzica Ionel G. Brătianu, versuri Ion Nenițescu; *Sus inima români*, muzica Nicolae Oancea, versuri George Coșbuc; *Rapsodia I* (fragment), muzica George Enescu; *De la noi până la mândra*, muzica Emil Monția; *Bădișoru-i dus de parte*, muzica Emil Monția; *La fântâna cu găleată*, muzica Emil Monția, versuri Maria Cunțan; *Mociriță cu trifoi*, muzica Doru Șerban.

Concertul s-a încheiat prin interpretarea piesei *Treceți batalioane române Carpații*, aranjament coral prof. Mircea Buta, de către cele două coruri, precum și tradiționalul *La mulți ani!* Manifestările cultural-bisericești organizate de către Parohia Arad-Centru, vechia catedrală a Aradului, se constituie într-un pios omagiu adus tuturor acelor care au luptat pentru apărarea și afirmarea identității naționale, în mod deosebit, celor care au activat în spațiul comunității românești din jurul Catedralei Vechi, dar și pentru o înviore a conștiinței naționale, pentru o responsabilizare a celor din prezent față de trecutul acestei țări, dar, mai ales, pentru o oferi identitate și viziune generațiilor viitoare.

Trăiască România Mare!

Protos. Nicolae M. Tang

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
Administrație: Pr. FILIPALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.